

Gelijkheid

Gelijkheid is een groots ideaal. Het gelijkheidsbeginsel ligt verankerd in de Nederlandse grondwet en in vele internationale verdragen. Het principe stelt dat eenieder in gelijke gevallen gelijk behandeld moet worden. Daardoor is het gekoppeld aan de idee dat mensen gelijk zijn. Dit maakt het een lastig principe. Want wanneer zijn gevallen gelijk? En waaruit bestaat een gelijke behandeling? Naast deze juridische benadering van gelijkheid is er ook een sociaalwetenschappelijke.

Daarbinnen houdt men zich echter vooral bezig met de tegenhanger van gelijkheid: ongelijkheid. Bestudeerd worden vormen van sociale ongelijkheid en hoe die veroorzaakt worden. Ook onderzoeken sociale wetenschappers de consequenties van ongelijkheid en ongelijke behandeling. In deze lezingenserie zullen verschillende sprekers ingaan op wat gelijkheid binnen hun vakgebied betekent. Zo zien we in hoeverre de benadering van gelijkheid kan verschillen en of de verschillende disciplines elkaar nog iets te bieden hebben.

Toegang gratis, iedereen welkom!

PROGRAMMA

Woensdag 10 oktober 2007

Een gelijke start

Geschiedenis van het gelijkheidsbeginsel

Is de mens van nature gelijk? Hoe komt hiërarchie tot stand? En wat is het belang van gelijke behandeling? Filosofen over gelijkheid heeft een lange geschiedenis. Deze lezing geeft een beeld van de verschillende definities van gelijkheid en een beknopte geschiedenis van de belangrijkste denkers.

Spreker: Prof. dr. Siep Stuurman, Erasmus Universiteit Rotterdam.

Tijd 19.30 - 21.00 uur inclusief korte pauze en vragen

Plaats Lipsiusgebouw, zaal 011, Cleveringaplaats 1 Leiden

Woensdag 17 oktober 2007

Gelijke monniken, gelijke kappen?

Religieuze gelijkheid

Iedereen in Nederland heeft het recht zijn of haar geloof vrij te belijden. Hiermee lijkt een scheiding tussen kerk en staat gewaarborgd. Toch oefent de overheid door middel van regelgeving en financiën invloed uit op het religieuze leven van haar inwoners. Die invloed is vooral een onderwerp van publiek debat als het islamitische gelovigen betreft. Kerkklok of minaret, hoofddoekje of rok: in hoeverre zijn religies in Nederland gelijk?

Spreker: [Prof. dr. Sjoerd van Koningsveld](#), Universiteit Leiden.

Tijd 19.30 - 21.00 uur inclusief korte pauze en vragen

Plaats Lipsiusgebouw, zaal 011, Cleveringaplaats 1 Leiden

Woensdag 24 oktober 2007

Man/ vrouw gevraagd

Gender en economische gelijkheid

Eén van de meest duidelijke verschillen tussen mensen lijkt het verschil tussen man en vrouw. Afhankelijk van tijd en plaats geven mensen een andere invulling aan deze verschillen en worden ze anders geïnterpreteerd. Deze lezing betreft gender gelijkheid in een economische context van werk, zorg en salaris. De zoektocht naar passende rollen en de meest eerlijke rolverdeling is nog niet ten einde.

Spreker: [Prof. dr. Janneke Plantenga](#), Universiteit Utrecht.

Tijd 19.30 - 21.00 uur inclusief korte pauze en vragen

Plaats Lipsiusgebouw, zaal 011, Cleveringaplaats 1 Leiden

Woensdag 31 oktober 2007

Gelijkheid in de politiek

Ook in de politiek wordt veel gesproken over gelijkheid. Daarbij hebben de politieke partijen in Nederland verschillende uitgangspunten. De PvdA stond lange tijd bekend om haar streven naar gelijkheid. Tegenwoordig worden bij dat streven van binnen en buiten de partij en om verschillende redenen vraagtekens gezet.

Spreker: [dr. Mei Li Vos](#), politicologe en Tweede Kamerlid voor de PvdA.

Tijd 19.30 - 21.00 uur inclusief korte pauze en vragen

Plaats Lipsiusgebouw, zaal 011, Cleveringaplaats 1 Leiden

Woensdag 7 november 2007

Artikel 1.

Gelijkheid in het recht

Binnen het recht zijn er verschillende manieren om na te denken over gelijkheid. Zo zijn er materiële, formele, prescriptieve en normatieve definities van gelijkheid. Het eerste artikel van de Nederlandse grondwet spreekt van gelijkheid, maar welke gelijkheid wordt hier bedoeld? Op welke manieren kun je het gelijkheidsbeginsel juridisch benaderen? De benaderingen van enkele beroemde rechtsfilosofen als Rawls en Dworkin komen aan bod.

Spreker: [Prof.dr. Rikki Holtmaat](#), Universiteit Leiden.

Tijd 19.30 - 21.00 uur inclusief korte pauze en vragen

Plaats Lipsiusgebouw, zaal 011, Cleveringaplaats 1 Leiden

Woensdag 14 november 2007

Gelijk halen

Jurisprudentie over gelijkheid

Nu de theorie achter het juridische gelijkheidsbeginsel is behandeld, is het de beurt aan de praktijk: de jurisprudentie. Rechterlijke beslissingen laten zien hoe het gelijkheidsbeginsel in de praktijk wordt toegepast. In deze lezing komen enkele interessante casus aan bod en worden de mogelijkheden en onmogelijkheden van het juridische gelijkheidsbeginsel verder verduidelijkt.

Spreker: [Prof.dr. Janneke Gerards](#), Universiteit Leiden.

Tijd 19.30 - 21.00 uur inclusief korte pauze en vragen
Plaats Lipsiusgebouw, **zaal 028**, Cleveringaplaats 1 Leiden

Woensdag 21 november 2007

Rechtsgelijkheid en sociale ongelijkheid - een balans

In de vorige lezingen zijn sociaalwetenschappelijke en juridische benaderingen van gelijkheid en ongelijkheid behandeld. In deze lezing worden de verschillende benaderingswijzen vergeleken. Heeft iedereen het over de zelfde 'gelijkheid' of werken de disciplines langs elkaar heen? De balans wordt opgemaakt: wat kunnen we nog met het gelijkheidsideaal?

Spreker: [Prof.dr. Kees Schuyt](#), Cleveringa hoogleraar 2006-2007.

Tijd 19.30 - 21.00 uur inclusief korte pauze en vragen
Plaats Lipsiusgebouw, zaal 011, Cleveringaplaats 1 Leiden

Woensdag 28 november 2007 (English spoken!)

Equality and cultural diversity

In this lecture prof. Kleinman will examine the idea of equality in the context of social theory. Social theory shows us that except for small scale pre-literate societies – which are rapidly disappearing - all societies are based on hierarchy and inequality. In complex modern societies, equality is a myth with a political and cultural function. This myth conceals the fact that individuality is highly constrained in most societies, where social networks, social capital and cultural status affect everyone. That said the goal of reducing inequality is a laudable one. Prof. Kleinman, an internationally renowned anthropologist and psychiatrist, will discuss the issues of equality and cultural diversity with a focus on global health issues.

Presenter: [Prof. Arthur Kleinman](#) (PhD), Harvard University and Cleveringa hoogleraar 2007-2008.

Tijd 19.30 - 21.00 uur inclusief korte pauze en vragen
Plaats Lipsiusgebouw, zaal 011, Cleveringaplaats 1 Leiden

Informatie en organisatie

Studium Generale Universiteit Leiden,
Postbus 9500, 2300 RA Leiden
071- 5277283 of [M.C. Bomhoff](#)